

Początki wolontariatu w Hospicjum św. Łazarza

Wolontariat jest przede wszystkim sprawą serca. Wolontariat Hospicjum św. Łazarza wywodzi się z bezinteresownej pracy na rzecz nieuleczalnie chorych, niesionej przez osoby skupione w Synodalnym Zespole Parafialnym Kościoła Arki Pana w Nowej Hucie.

Z inicjatywy Ks. Józefa Gorzelanego, ówczesnego Proboszcza Parafii Matki Bożej Królowej Polski i mgr Haliny Bortnowskiej, redaktora ZNAKU i Tygodnika Powszechnego, Zespół w latach 1972 – 1981 niósł pomoc na oddziale zakaźnym Szpitala im. S. Żeromskiego, którego kierownikiem był dr Stanisław Kownacki. Członkowie zespołu opiekowali się również przewlekle chorymi oraz niepełnosprawnymi w ich domach rodzinnych.

Pierwsza myśl o wybudowaniu Domu hospicyjnego w Polsce zrodziła się w Zespole w 1977 roku. Do tej grupy kierowała swoje słowa o opiece hospicyjnej dr Cicely Saunders, podczas swojego pobytu w Polsce w 1978 roku, umacniając ich w zamiarze wybudowania Domu hospicyjnego.

Dr Cicely Saunders była twórczynią pierwszego na świecie nowoczesnego Hospicjum św. Krzysztofa w Londynie. Pobyt w Polsce dr Cicely Saunders i wygłoszone przez Nią wykłady o opiece hospicyjnej w Instytutach Onkologii w Gdańsku, Warszawie i Krakowie oraz artykuły o opiece hospicyjnej, zamieszczane w zeszytach ZNAK-u spowodowały, że lekarze w Polsce pod koniec lat siedemdziesiątych zaczęli interesować się problemem opieki nad osobami umierającymi na choroby nowotworowe. Wykład dr C. Saunders w Krakowie zaowocował dołączeniem wielu lekarzy z Instytutu Onkologii do grupy Zespołu Synodalnego. To właśnie członkowie Zespołu zainicjowali powstanie Hospicjum niedaleko Kościoła Arka Pana w Nowej Hucie, a także włączyli się w bezinteresowną pomoc chorym.

Już w 1980 roku dr Maria Leńczyk i dr Wiesław Stefański odbywali wolontaryjnie wizyty domowe u pacjentów terminalnie chorych, którzy zostali wypisani z Instytutu Onkologii. Po 1982 roku dołączyła do nich mgr Teresa Rawczyńska.

Sprawa wolontariatu służącego chorym była jednym z głównych zadań Towarzystwa Przyjaciół Chorych „HOSPICJUM”, które zostało powołane w 1981 roku przez członków Zespołu Synodalnego i lekarzy Instytutu Onkologii.

W 1982 roku Zarząd Towarzystwa powołał Zespół Opieki Hospicyjnej, którego zadaniem było wolontaryjne niesienie pomocy chorym terminalnie w ich domach rodzinnych. Kierownikiem Zespołu została dr Maria Leńczyk, z inicjatywy której w 1983 roku odbył się pierwszy kurs dla wolontariuszy-opiekunów chorych.

Dr Maria Leńczyk podczas III zjazdu ruchu hospicyjnego w Krakowie, który odbył się w 1994 roku, mówiła:

„Samarytańska idea hospicjum spotykała się u wszystkich, z którymi rozmawialiśmy, z pełną akceptacją. Wprowadzenie jej w życie nie było jednak proste. Początkowo prace zarządu ukierunkowane były na budowę Domu – hospicjum. Równolegle zaczęliśmy jednak przygotowywać ludzi, wyrażających chęć poświęcenia się pracy przy terminalnie chorym. W roku 1983 r. zorganizowano pierwsze szkolenie dla wolontariuszy.”

Na zebraniu Zarządu, w grudniu 1982 r., odbyła się dyskusja na temat szkolenia wolontariuszy. W jej wyniku postanowiono, że działania będą się składać z dwóch etapów. Pierwszym będzie rekrutacja osób i ich szkolenie, a drugim zorganizowanie i prowadzenie opieki nad chorymi. Zwrócono uwagę na przygotowanie opiekunów nie tylko teoretyczne, ale i praktyczne – przy łóżku chorego. Powołano komitet, którego zadaniem miało być przedyskutowanie i opracowanie powyższego projektu. W skład komitetu wchodziły: dr Maria Leńczyk – przewodnicząca, red. Halina Bortnowska, mgr Janina Lewandowska, doc. Janina Kujawska-Tenner. Pierwsze zebranie Zespołu odbyło się 14 grudnia 1982 r.